

+
M
PAX

2e zondag door het jaar, C
20 januari 2019
Joh. 2, 1-12

Veelgeliefden,

Er was een bruiloft te Kana, waarbij de moeder van Jezus aanwezig was. Op deze wijze maakte Jezus een begin met de tekenen en Hij openbaarde zijn glorie. Er zijn weinig passages in het evangelie die zoveel tot de verbeelding hebben gesproken als het wijnwonder te Kana. Het is dan ook een prachtig verhaal. Het kan alleen maar opgetekend zijn door een ooggetuige die letterlijk en figuurlijk met volle teugen van het gebeuren genoten heeft!

Toch heeft sint Jan ons deze gebeurtenis niet alleen als een verhaal doorgegeven, maar hij heeft er ook een boodschap in verpakt. Zoals zo vaak spreekt hij over iets wat hij met Jezus heeft meegemaakt, maar verwijst tevens naar een diepere werkelijkheid, die in de gebeurde tekenen zijn bedoeld.

Sint Jan spreekt over een bruiloftsmaal. Daar begint Jezus zijn openbare zending mee. Maaltijden nemen in het Johannes-evangelie een belangrijke plaats in. Vlak voor 'het uur', het uur van zijn Lijden, het hoogtepunt van zijn zending, openbaart Jezus tijdens het Laatste Avondmaal zijn zending vanuit de Vader en stelt de heilige Eucharistie in, de maaltijd waarin Jezus voor altijd zijn Lijden tegenwoordig stelt en bij ons blijft. En ook halverwege zijn zending vindt er een maaltijd plaats die alles met zijn zending te maken heeft: de wonderbare broodvermenigvuldiging en de bijbehorende brood-rede. Zij vormen een keerpunt in Jezus' leven waardoor vele van zijn leerlingen zich afwenden en het verzet onder de joden steeds sterker wordt. Deze maaltijden verwijzen naar de heilige Eucharistie, en we mogen ook in het wijnwonder zo'n verwijzing zien: zoals te Kana water in wijn veranderde, zo zal wijn in Bloed veranderen.

Maar er is meer. Een maaltijd, elke maaltijd is een samenzijn dat gemeenschap en vriendschap uitdrukt. Een bruiloftsmaaltijd doet dit bij uitstek. Het huwelijks-verbond dat gesloten en gevierd wordt, is de sterkste gemeenschap die wij als mensen onderling kunnen aangaan. Juist daarom kan het ook verwijzen naar een band die de mens te boven gaat: de band tussen God en de mens. In de eerste lezing horen we dan ook de woorden van de profeet Jesaja: *Zoals een jongen zijn meisje trouwt, zal Hij die u opbouwt* (dat wil zeggen: God zelf), *u trouwen; en zoals een bruidegom zich verheugt in zijn bruid, zal God zich verheugen in u.* God zelf gaat een verbond als in een huwelijk met elk van ons aan. Maar toch was Hem dit nog niet genoeg. Sint Jan wil ons verder op het spoor zetten.

Sint Jan verhaalt ons eigenlijk op een merkwaardige wijze over dit huwelijk te Kana. Op een bruiloft zijn immers de stralende bruid en de blijde bruidegom het middelpunt van de festiviteiten, maar sint Jan schenkt helemaal geen aandacht aan hen. Ze zijn haast afwezig. De bruidegom

wordt er even bij gehaald om het verwijt te moeten horen dat hij de mindere wijn het eerst te drinken heeft gegeven. Jezus en zijn moeder spelen de hoofdrol. Door zo te handelen plaats de evangelist de historische bruiloft te Kana als het ware op de achtergrond en vraagt aandacht voor de eigenlijke bruiloft die hij wil beschrijven: de bruiloft van Christus zelf.

De moeder van Jezus, Maria, speelt een bijzondere rol bij deze bruiloft. Door een verregaande discussie met de protestanten is men de woorden van Jezus als een afwijzing gaan uitleggen, terwijl het vervolg duidelijk een andere richting op wijst. De woorden van Jezus kan men echter ook als vragen van verwondering vertalen: “Wat is er tussen u en Mij? Is mijn uur reeds gegeven?” Maria geeft namens de Vader aan dat Hij een begin moet maken met de tekenen en zijn glorie openbaren. Het is een bemiddelende rol die de moeder van Jezus nog steeds heeft, vooral omdat ze onder het kruis de moeder van de Kerk geworden is.

De kerkvaders bezingen de vereniging van de menselijke en de goddelijke natuur in Christus vooral als een bruiloft tussen God en mens. Zo schreef Cyrillus van Alexandrië in verband met de bruiloft te Kana: «Het Woord is afgedaald uit de hemel, om zich intiem te verenigen als een bruidegom, met de menselijke natuur ... Terecht kan men aan de mensheid de naam van bruid geven en aan de Verlosser de naam van bruidegom.»

Niet alleen heeft Christus zich verenigd met de menselijke natuur als ging het om een abstracte band met de mensheid. Door zich te verenigen met de menselijke natuur en mens te worden, heeft Hij zich met elke mens afzonderlijk willen verenigen. Vandaar dat sint Paulus kan schrijven tot de gelovigen van Korinthe: *Met uw enige bruidegom Christus heb ik u verloofd om u als een ongerepte maagd tot Hem te voeren.*

Op de bruiloft te Kana is op speciale wijze het huwelijk tussen Christus en zijn Kerk gevierd. Dat huwelijk wil Hij ook met ons aangaan. Als wij de kruiken met het water van ons dagelijks leven aanbieden, wil Hij dat veranderen in een overvloed van de wijn uit het goddelijk huwelijksleven. Zo kan Hij ook in ons een begin maken met de tekenen en zijn glorie openbaren.